

Obecné zastupiteľstvo v Bžanoch na základe ustanovení § 6 a § 11 ods. 4 písm. g) zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a ustanovenia § 18 ods. 1 zákona NR SR č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve **prijalo**

V ŠE O BEC N E Z Á V Ä Z N É N A R I A D E N I E Č. 12/2016
(ďalej len „VZN“).
ktorým sa vydáva

Prevádzkový poriadok pohrebiska a Domu nádeje na území obce Bžany

Článok 1
Všeobecné ustanovenie

Tento prevádzkový poriadok pohrebiska upravuje správu a prevádzkovanie pohrebiska, rozsah služieb poskytovaných na pohrebisku, povinnosti nájomcu pri údržbe hrobového miesta, povinnosti návštevníkov pohrebiska v súvislosti s udržiavaním poriadku na pohrebisku a zachovávaním dôstojnosti tohto miesta, spôsob a pravidlá používania zariadení pohrebiska a obradných sieni, čas, keď je pohrebisko prístupné verejnosti, spôsob ukladania ľudských pozostatkov a ľudských ostatkov, plán hrobových miest, dĺžku tlecej doby podľa § 19 ods. 3, spôsob vedenia evidencie pohrebiska podľa § 17 ods. 4 písm. a), spôsob nakladania s odpadmi, podmienky vstupu prevádzkovateľa pohrebnej služby na pohrebisko a cenník služieb. Prevádzkový poriadok pohrebiska sa vzťahuje na prevádzkovateľa pohrebiska, na nájomcov hrobových miest, na poskytovateľov služieb na pohrebisku a na návštevníkov pohrebiska.

Identifikačné údaje:

Prevádzkovateľom pohrebiska je: Obec Bžany

Sídlo: Obecný úrad Bžany, Bžany 46, 091 01 Bžany 46, IČO: 00330 370

Obec Bžany je prevádzkovateľom pohrebiska pričom nemá odbornú spôsobilosť na výkon tejto činnosti. Obec Bžany má na tento účel v súlade so zákonom uzavorenú „Zmluvu o poskytovaní služieb“ s odborne spôsobilou a zodpovednou osobou.

Článok 2 **Rozsah platnosti**

1. Tento prevádzkový poriadok pohrebiska a Domu nádeje sa vzťahuje na pohrebisko nachádzajúce sa na území obce Bžany.
2. Obec Bžany má zriadené pohrebisko nasledovne:
 - a) na pozemku parcele č. „C“ KN, parc. č. 7 k.ú. Bžany o výmere 1366 m² vedenej na LV č. 287 využívaný ako miestny cintorín
 - b) súčasťou pohrebiska je Dom nádeje vybudovaný na pozemku vo vlastníctve obce Bžany.

Článok 3 **Prevádzkovanie pohrebiska**

1. Prevádzkovanie pohrebiska zahŕňa:
 - a) vykopanie hrobu a zasypanie hrobu,
 - b) pochovávanie /rodinní príslušníci/
 - c) vykonávanie exhumácie,
 - d) vedenie evidencie súvisiacej s prevádzkovaním pohrebiska,
 - e) správu pohrebiska,
 - f) správu domu nádeje
 - g) údržbu komunikácií a zelene na pohrebisku.

Článok 4 **Prevádzková doba**

1. Pohrebisko je verejnosti prístupné počas prevádzkovej doby a to v nasledujúcim čase:
 - a) od 1. apríla do 30. septembra 07,00 – 20,00 hod.,
 - b) od 1. októbra do 31. marca 07,00 – 18,00 hod.,
2. Deťom do 10 rokov je vstup na pohrebisko povolený len v sprievode dospelých osôb.
3. Prevádzkovateľ pohrebiska môže v osobitných prípadoch obmedziť prístup verejnosti.

Článok 5 **Povinnosti prevádzkovateľa pohrebiska a osôb vykonávajúcich činnosti potrebné na zabezpečenie prevádzky pohrebiska**

1. Povinnosti prevádzkovateľa pohrebiska:

- a) prevziať ľudské pozostatky alebo ľudské ostatky, ak je úmrtie doložené listom o prehliadke mŕtveho a štatistickým hlásením o úmrtí vystaveným lekárom, ktorý vykonal prehliadku mŕtveho, alebo je úmrtie doložené

pasom, ak ide o medzinárodnú prepravu ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov,

- b) prevádzkovať pohrebisko v súlade so schváleným prevádzkovým poriadkom pohrebiska,
- c) viest' evidenciu pohrebiska podľa §17 ods. 4 písm. a) zákona o pohrebníctve č. 131/2010 Z. z., ktorá sa člení na:

1. evidenciu hrobových miest, ktorá musí obsahovať:

- meno, priezvisko a dátum úmrtia osoby, ktorej ľudské ostatky sú uložené v hrobovom mieste,
- dátum uloženia ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov s uvedením hrobového miesta a hĺbky pochovania,
- záznam o nebezpečnej chorobe, ak mŕtvy, ktorého ľudské pozostatky sa uložili do hrobu alebo hrobky, bol nakazený nebezpečnou chorobou,
- meno, priezvisko a adresu miesta trvalého pobytu, ak je nájomcom fyzická osoba; názov obce, ak je nájomcom obec,
- dátum uzavretia zmluvy o nájme hrobového miesta a údaje o zmene nájomcu,
- údaje o vypovedaní nájomnej zmluvy a dátum jej skončenia,
- skutočnosť, či je hrob, hrobka alebo pohrebisko chránené ako národná kultúrna pamiatka alebo pamäti hodnosť obce podľa osobitného predpisu alebo či ide o vojnový hrob,
- údaje o pochovaní potrateného ľudského plodu alebo predčasne odňatého ľudského plodu,

2. evidenciu prevádzkovania pohrebiska, ktorá musí obsahovať údaje o:

- zákaze pochovávania a dobe jeho trvania, ak sa taký zákaz vydal,
 - zrušenie pohrebiska,
- d) umožniť prítomnosť obstarávateľa pohrebu a blízkym osobám pri konečnom uzavretí rakvy pred pochovaním,
 - e) zdržať sa v styku s pozostalými necitlivého správania a pri pohrebnom obrade umožniť účasť cirkví a iných osôb v súlade s prejavou vôľou obstarávateľa pohrebu,
 - f) vykonávať exhumáciu ľudských ostatkov podľa § 19 zákona č. 131/2010 Z.z. o pohrebníctve,
 - g) zabezpečiť, aby hrob spĺňal požiadavky podľa § 19 ods. 1 zákona č.131/2010 Z.z. o pohrebníctve,
 - h) dodržiavať dĺžku tlecej doby podľa § 19 ods. 3 zákona č.131/2010 Z.z. o pohrebníctve,
 - i) v prípade zistenia, že ľudské ostatky nie sú ani po uplynutí ustanovej tlecej doby zotleté, primerane predĺžiť tleciu dobu na pohrebisku na základe výsledkov hydrogeologickej prieskumu,
 - j) dodržiavať zákaz pochovávania podľa § 20 ods. 1 zákona č.131/2010 Z. z. o pohrebníctve,
 - k) nakladat' s odpadmi v súlade s osobitným predpisom,
 - l) umiestniť na mieste obvyklom na pohrebisku cenník služieb,
 - m) prenechať nájomcovi za nájomné hrobové miesto na uloženie ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov; podmienky nájmu upraví samostatná nájomná zmluva, ktorá sa uzatvára na dobu neurčitú a ktorá sa nesmie sa vypovedať skôr ako po uplynutí tlecej doby, ak zákon č.131/2010 Z.z. o pohrebníctve neustanovuje inak,

- n) písomne upozorniť nájomcu o:
 - skutočnosti, že uplynie lehota, na ktorú bolo nájomné zaplatené, najneskôr tri mesiace pred uplynutím tejto lehoty,
 - vypovedaní nájomnej zmluvy, najmenej šesť mesiacov predo dňom, ked' sa má hrobové miesto zrušiť,
 - postupovať pri výpovedi nájomnej zmluvy podľa § 22 zákona č.131/2010 Z. z. o pohrebníctve,
- o) dbať o vonkajší vzhľad cintorína, spoločné hroby a voľné miesta na pohrebisku, za tým účelom zabezpečuje výsadbu zelene, čistotu, úpravu ciest, údržbu oplotenia,
- p) dbať o účelové zariadenia a technickú vybavenosť na pohrebisku.

2. Povinnosti iných osôb vykonávajúcich činnosti potrebné na zabezpečenie prevádzky pohrebiska:

- a) zdržať sa v styku s pozostalými necitlivého správania,
- b) pochovávať ľudské pozostatky a ľudské ostatky len do hrobu, ktorý splňa požiadavky podľa § 19 ods. 1 zákona o pohrebníctve.

Článok 6

Nájomca hrobového miesta

1. Uzavretím nájomnej zmluvy v zmysle § 663 až § 684 Občianskeho zákonníka prevádzkovateľ pohrebiska prenecháva za nájomné nájomcovi hrobové miesto na uloženie ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov.
2. Nájomná zmluva sa uzatvára na dobu neurčitú a nesmie byť vypovedaná skôr, než uplynie tlecia doba na pohrebisku.
3. Pred každým pochovaním do hrobového miesta s osadeným náhrobným alebo záhlavným pomníkom alebo epitafnou doskou, je ich vlastník povinný tento pomník alebo epitafnú dosku a ich príslušenstvo demontovať v rozsahu určenom prevádzkovateľom pohrebiska.
4. Prenájom hrobového miesta nájomca nenadobúda vlastnícke právo k tomuto miestu. Vlastníctvom nájomcu je len pomník, epitafná doska a ich príslušenstvo, ak ich nájomca vybudoval na vlastné náklady.
5. Na pohrebisku v obci Bžany nie je povolené prenajímať voľné hrobové miesta vopred.
6. Za prenájom hrobového miesta a ostatné činnosti podľa Článku 5 ods.1 nájomca hrobového miesta neplatí.

Článok 7

Povinnosti nájomcu hrobového miesta

1. Nájomca hrobového miesta je povinný:

- a) dodržiavať ustanovenia prevádzkového poriadku, ktoré sa týkajú povinností nájomcu hrobového miesta,
- b) užívať hrobové miesto podľa nájomnej zmluvy,
- c) udržiavať prenajaté hrobové miesto v riadnom stave, na vlastné náklady zabezpečovať údržbu hrobového miesta, čistiť a udržiavať priestor 30 cm okolo celého obvodu hrobu, hrobové miesto a jeho bezprostredné okolie musí byť najmä pokosené, odburinené a očistené od rôznych nánosov a náletových drevín,

- d) písomne oznamovať prevádzkovateľovi pohrebiska všetky zmeny údajov, ktoré sú potrebné na vedenie evidencie podľa §17 ods. 4 písm. a) zákona č. 131/2010 Z.z. o pohrebníctve,
 - e) udržiavať poriadok na pohrebisku,
 - f) realizovať stavebné úpravy hrobového miesta len na základe povolenia prevádzkovateľa pohrebiska a podľa jeho pokynov, pričom za stavebnú úpravu sa považuje:
 - vybudovanie alebo oprava obruby,
 - osadenie alebo oprava pomníka (t.j. náhrobného kameňa), náhrobnej dosky (t.j. platne),
 - vybudovanie alebo oprava urnovej schránky,
 - vybudovanie alebo oprava hrobky;
- V prípade nedodržania pokynov bude stavba na náklady nájomcu bezodkladne odstránená.
- g) príslušenstvo hrobu (pomníky, kríže a pod.) osádzať tak, aby neohrozovali iných návštěvníkov a okolité hrobové miesta,
 - h) dbať na to, aby pri vykonávaní stavebných úprav neboli odkladané časti príslušenstva hrobu na iné hrobové miesta alebo opierané o príslušenstvo iných hrobov,
 - i) nahlásiť prevádzkovateľovi pohrebiska začiatok stavebných úprav hrobového miesta 3 dni pre ich uskutočnením a ukončenie stavebných úprav do 3 dní po ich uskutočnení,
 - j) pri realizovaní stavebných úprav rešpektovať pokyny prevádzkovateľa pohrebiska, najmä pokial' ide o tvar, rozmery, výzdobu alebo druh použitého materiálu a vzťah k okolitým hrobovým miestam,
 - k) po ukončení stavebných úprav vyčistiť okolie hrobu a odstrániť prebytočný stavebný materiál a zeminu; stavebník zodpovedá za škody spôsobené na susedných hroboch a je povinný ich bezodkladne odstrániť na vlastné náklady so súhlasom vlastníka dotknutého hrobu a prevádzkovateľa pohrebiska,
 - l) pri realizácii stavebnej úpravy rešpektovať tvar a vonkajšie rozmery hrobového miesta a to nasledovne:
 - jednohrob dospelých **130 x 240 cm**
 - dvojhrob dospelých **220 x 240 cm**
 - trojhrob dospelých **310 x 240 cm**
 - hrob dieťaťa **120 x 170 cm**
 - urna **80 x 80 cm**
 - m) dodržať odstup medzi jednotlivými hrobovými miestami minimálne 40 cm,
 - n) dodržať požiadavku, aby predné a zadné hrany rámov boli v jednej línií s prednými a zadnými hranami susedných rámov.
2. Na pohrebisku je zakázané umiestňovať lavičky a podobné doplnkové zariadenia a vysádzat dreviny a kríky bez predchádzajúceho písomného súhlasu prevádzkovateľa pohrebiska.

Článok 8

Povinnosti návštěvníkov pohrebiska

1. Návštěvníci pohrebiska sú povinní dodržiavať ustanovenia prevádzkového poriadku pohrebiska, ktoré sa týkajú povinností návštěvníkov.

2. Návštevníci pohrebiska sú povinní zachovávať dôstojnosť pohrebiska, chovať sa spôsobom odpovedajúcim piete miesta a vo vzťahu k prevádzke pohrebiska sú povinní riadiť sa pokynmi prevádzkovateľa pohrebiska.
3. Návštevníkom pohrebiska sa na pohrebisku zakazuje robiť hluk, fajčiť, požívať alkoholické nápoje a iné návykové látky, odhadzovať odpadky mimo vyznačeného priestoru, vodiť a voľne púšťať psov a iné zvieratá, jazdiť na bicykli, korčuliach, skateboarde a iných športových prostriedkoch a vykonávať iné činnosti, ktoré nie sú vzhľadom na charakter pietneho miesta obvyklé.
4. Motorové a iné vozidlá s výnimkou vozíkov invalidných občanov môžu na pohrebiska vchádzať a zdržovať sa tam len so súhlasom prevádzkovateľa pohrebiska.
5. Sviečky a kahance možno rozsvecovať tak, aby nevzniklo nebezpečenstvo požiaru.
6. Zakazuje sa akékoľvek umiestňovanie ponúk a reklám právnickými a fyzickými osobami v priestore pohrebiska a v objektoch pohrebiska.

Článok 9 **Uzavreté pohrebisko**

1. Uzavreté pohrebisko je pohrebisko, na ktorom sa už bežne nepochováva a ktoré plní aj funkciu oddychového miesta a verejnej zelene. V katastrálnom území obce sa nenachádza uzavreté pohrebisko.
2. Na uzavretom pohrebisku sa nesmú ukladať rakvy s ľudskými pozostatkami ani do zachovalých hrobových miest, zriaďovať nové hrobové miesta a vykonávať individuálnu výsadbu drevín a kríkov alebo vykonávať individuálne sadové úpravy.
3. Na uzavretom pohrebisku môže prevádzkovateľ na základe písomnej žiadosti oprávnenej osoby dať súhlas iba na uloženie urny so spopolenými ľudskými pozostatkami k zachovalým pomníkom, do zeme u zachovalého hrobového miesta alebo do hrobky. Dopísať nápis k nápisu na pomníku možno iba so súhlasom prevádzkovateľa a len ak sa zachová celková architektúra pomníka. Ak ide o pamiatkovo chránený pomník, dopísať nápis možno iba s písomným súhlasom príslušného orgánu pamiatkovej starostlivosti.

Článok 10 **Spôsob ukladania ľudských pozostatkov a plán miest na pochovávanie**

1. Ľudské pozostatky na pohrebisku sa ukladajú do hrobov, hrobiek a urnových miest.
2. Hrob na ukladanie ľudských pozostatkov musí splňať nasledovné podmienky:
 - a) hĺbka hrobu meraná na najplytšom mieste pre dospelú osobu a dieťa staršie ako 10 rokov musí byť najmenej **1,6** m, pre dieťa mladšie ako 10 rokov najmenej **1,2** m, prehlbený hrob musí mať hĺbku aspoň **2,2** m,
 - b) dno hrobu musí ležať najmenej **0,5** m nad hladinou podzemnej vody,
 - c) bočné vzdialenosť medzi jednotlivými hrobmi musia byť najmenej **0,6** m,
 - d) na dvojhrob a viachrob sa nevzťahujú požiadavky ustanovené v bode 2. písm. c)
 - e) rakva s ľudskými pozostatkami musí byť po uložení do hrobu zasypaná skyprenou zeminou vo výške minimálne **1,2** m.
3. Ľudské ostatky musia byť uložené v hrobe najmenej do uplynutia tlecej doby, ktorá podľa zloženia pôdy musí trvať najmenej 20 rokov.
4. Ak sa zistí, že ľudské ostatky nie sú ani po uplynutí ustanovenej tlecej doby zotleté, tlecia doba sa musí primerane predĺžiť na základe výsledkov hydrogeologického prieskumu.

5. Pred uplynutím tlecej doby sa môžu do toho istého hrobu uložiť ďalšie ľudské pozostatky, ak je ich možné umiestniť nad úroveň naposledy pochovaných ľudských ostatkov a vrstva uľahnutej zeminy nad vrchnou rakvou bude najmenej **1 m**.
6. Do hrobky je možné uložiť aj viacero rakkiev s ľudskými pozostatkami alebo s ľudskými ostatkami; rakva uložená do hrobky musí byť zabezpečená proti úniku zápachu do okolia a musí byť vyrobená tak, aby chránila ľudské ostatky pred hlodavcami.
7. Urny so spopolenenými ľudskými pozostatkami alebo ľudskými ostatkami možno ukladať do existujúcich urnových miest, hrobov alebo hrobiek.
8. Ak by ďalším pochovávaním na pohrebisku mohlo dôjsť k ohrozeniu zdravia ľudí alebo kvality podzemnej vody, môže pochovávanie zakázať príslušný orgán štátnej správy.
9. Na pohrebisku, kde je zakázané pochovávanie ľudských pozostatkov do hrobu, možno ďalej pochovávať inými spôsobmi, ak príslušný orgán štátnej správy, ktorý pochovávanie zakázal, s navrhovaným spôsobom pochovávania súhlasil.
10. Prevádzkovateľ má spracovaný pasport, ktorý obsahuje evidenciu hrobových miest. Na základe tohto pasportu si obstarávateľ pohrebu vyberie hrobové miesto. Počováva sa do nových hrobov, ale tiež po uplynutí tlecej doby (20 rokov) sa počováva aj do starých hrobov.
11. V zmysle zákona č. 131/2010 Z. z. musí byť mŕtvy pochovaný:
 - a) ak do **96** hodín od úmrtia nikto pochovanie nezabezpečí, alebo ak sa nezistila totožnosť mŕtveho do siedmich dní od úmrtia, pochovanie zabezpečí obec, na ktorej území došlo k úmrtiu. Ak nie je známe miesto úmrtia, pochovanie zabezpečí obec, v ktorej katastrálnom území sa ľudské pozostatky našli. Ľudské pozostatky osoby, ktorej totožnosť sa nezistila, nemožno spopolniť.
 - b) ak sa ľudské pozostatky neuložili do chladiaceho zariadenia, musia sa pochovať do **96** hodín od úmrtia, nie však pred uplynutím **48** hodín od úmrtia. Ak sa vykonala pitva, možno mŕtveho pochovať ihned. Ľudské pozostatky uložené v chladiacom zariadení musia byť pochované do 14 dní od úmrtia okrem prípadov uvedených v § 8 ods. 4 písm. h). Ak pitva bola nariadená v trestnom konaní, ľudské pozostatky možno pochovať za podmienok uvedených v osobitnom predpise.
 - c) ak ide o ľudské pozostatky cudzinca, obec je podľa odseku a) povinná bezodkladne označiť jeho úmrtie Ministerstvu zahraničných vecí Slovenskej republiky, alebo príslušnej diplomatickej misii, alebo konzulárному úradu štátu, ktorého bol mŕtvy štátnym príslušníkom. Ak obec nedostane do 14 dní odo dňa oznamenia úmrtia z Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky, alebo z príslušnej diplomatickej misie, alebo z konzultačného úradu, ktorého bolo mŕtvy štátnym príslušníkom, oznamenie o zabezpečení prevozu ľudských pozostatkov, alebo súhlas na ich pochovanie na území Slovenskej republiky, pochovanie ľudských pozostatkov zabezpečí obec.
12. Ak rodič potrateného alebo predčasne odňatého ľudského plodu požiada o pochovanie, správa pohrebiska mu to umožní. Na vykonanie týchto úkonov sa nevyžaduje evidencia v matrike.
13. V prípade hromadných úmrtí na infekčné ochorenia (pandémia) má prevádzkovateľ vyčlenené dostatočné priestory pre pochovávanie na pohrebisku.

Článok 11

Exhumácia ľudských ostatkov

1. Ľudské ostatky je možné exhumovať:

- a) na príkaz sudskej rady alebo prokurátora, alebo
 - b) na žiadosť obstarávateľa pohrebu alebo blízkej osoby, ak obstarávateľ pohrebu už nežije, alebo
 - c) na žiadosť obce, ak bola obstarávateľom pohrebu.
2. Žiadosť o exhumáciu žiadateľ podáva prevádzkovateľovi pohrebiska, na ktorom sú ľudské ostatky uložené a musí obsahovať:
- a) vyjadrenie regionálneho úradu verejného zdravotníctva, ak ide o ľudské ostatky pred uplynutím tlecej doby,
 - b) list o prehliadke mŕtveho a štatistické hlásenie o úmrtí,
 - c) nájomnú zmluvu vydanú prevádzkovateľom pohrebiska, ak budú ľudské ostatky uložené na inom pohrebisku,
 - d) identifikačné údaje prevádzkovateľa pohrebnej služby, ktorý ľudské ostatky prevezie.
3. Ak prevádzkovateľ pohrebiska žiadosti o exhumáciu nevyhovie, rozhodne o nej súd.
4. Na rozhodovanie o exhumácii vojnovej obete sa vzťahuje osobitný zákon.
5. Náklady na exhumáciu uhradí ten, kto o ňu požiadal.
6. Zakázané je upravovať ľudské pozostatky, konzervovať alebo balzamovať ľudské pozostatky alebo exhumovať ľudské ostatky osoby, ktorá bola v čase úmrtia nakazená nebezpečnou chorobou; dokladom, ktorým sa preukáže, že osoba bola v čase úmrtia nakazená nebezpečnou chorobou, je list o prehliadke mŕtveho a štatistické hlásenie o úmrtí.

Článok 12

Výkop, rozmery a úprava hrobového miesta

1. Výkop hrobu na uloženie telesných pozostatkov zomretého v rakve sa vykonáva v týchto rozmeroch:
 - a) dĺžka hrobu **2,2 m**,
 - b) šírka hrobu **0,8 m**,
 - c) hĺbka hrobu **1,6 m** na uloženie telesných pozostatkov jedného zomretého v rakve (dospelá osoba a dieťa nad 10 rokov, pre dieťa do 10 rokov je hĺbka hrobu **1,2 m**)
 - d) prehľbený hrob **2,2 m** pre uloženie v rakve ďalšieho zomretého nad sebou.
2. Ak má rakva nadmernú veľkosť, vykope sa miesto na hrob s prihliadnutím na túto veľkosť.
3. Vonkajšie rozmery pre betónové hrobky
 - a) jednoosobný - dĺžka **2,3 m**, šírka **1,1 m**, hĺbka **0,8 m**
 - b) dvojosobný - dĺžka **2,3 m**, šírka **1,1 m**, hĺbka **1,6 m**
4. Výkop a zasýpanie hrobu zabezpečuje prevádzkovateľ pohrebiska na vlastné náklady. Výkop a zásyp realizuje oprávnená firma na základe objednávky prevádzkovateľa pohrebiska
5. Na bezpečnosť práce počas výkopu hrobu alebo hrobky dohliada oprávnená firma vykonávajúca výkopové práce.
6. Výkopové práce na pohrebisku je možné uskutočniť len na základe predchádzajúceho vytýčenia hrobového miesta prevádzkovateľom pohrebiska.
7. Počas výkopových prác hrobového miesta môže firma realizujúca výkopové práce použiť okolity priestor hrobového miesta na dočasné uloženie zeminy. Prebytočnú vykopianú zeminu je táto firma povinná odviezť z pohrebiska a naložiť s ňou v súlade so zákonom o odpadoch.

8. Počas výkopových prác hrobového miesta priamo medzi jestvujúcimi hrobmi s náhrobkami, je firma realizujúca výkopové práce povinná zabezpečiť uloženie zeminy tak, aby predišiel poškodeniu a znehodnoteniu susedných náhrobkov alebo pomníkov.
9. Pri výkope hrobu na existujúcom hrobovom mieste sú pracovníci vykonávajúci výkop povinní s najdenými kostrovými ostatkami narábať s pietou. Všetky kostrové ostatky sa musia pozbierať a uložiť v prostriedku na dne hrobovej jamy do osobitnej jamky, ktorú potom zasypú zeminou.
10. Úpravu hrobového miesta po uľahnutí zeminy vykoná nájomca na vlastné náklady tak, aby neboli narušený estetický vzhľad pohrebiska.
11. Po skončení prác na úprave hrobového miesta je nájomca povinný vykonať alebo zabezpečiť vyčistenie okolia hrobového miesta a odstrániť z neho zvyšný materiál.

Článok 13 Označovanie hrobov

1. Základné označenie hrobu po uložení rakvy s ľudskými pozostatkami je drevený kríž, ktorý sa osadí do zeme v záhlaví hrobového miesta bezprostredne po pochovaní. Na kríži musí byť uvedené
 - a) meno a priezvisko osoby, ktorej ľudské pozostatky sú v hrobovom mieste uložené,
 - b) dátum narodenia,
 - c) dátum úmrtia.
2. Na želanie oprávnenej osoby možno značenie podľa odseku 1 vykonať i drevenou tvarovanou doskou.

Článok 14 Tlecia doba

Na pohrebisku obce Bžany je stanovená tlecia doba 20 rokov pri pochovaní do hrobu a 30 rokov pri pochovaní do hrobky.

Článok 15 Pohrebné služby Dom nádeje a jeho prevádzkovanie

1. Prevádzkovateľom domu nádeje je obec Bžany. Prevádzkovateľ dbá a určuje základné hygienické a epidemiologické zásady a opatrenia potrebné z hľadiska ochrany zdravia obyvateľov pri poskytovaní pohrebných služieb podľa zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve.
2. Priestory domu smútku a dispozičné riešenie: obradná sieň, samostatná miestnosť s chladiacim boxom, miestnosť pre obradníkov a priestor pre ozvučovaciu techniku, priestor pre uloženie kvetov, 2x sociálne zariadenia samostatne pre ženy a mužov a sklad náradia. Dom nádeje je zásobovaný vodou zo skupinového vodovodu. Odkanalizovanie je zabezpečené do obecnej kanalizácie.
3. Obec prenajíma obradnú sieň a ostatné priestory domu nádeje obstarávateľovi pohrebu na dobu potrebnú do času pochovania.
4. Do samostatnej miestnosti s chladiacim boxom sa ukladajú ľudské pozostatky do času pochovania. Ľudské pozostatky umiestňuje do chladiaceho boxu pohrebná služba, ktorú si obstarávateľ objedná na vlastné náklady u organizácie, ktorá prevádzkuje túto činnosť, keď nastalo úmrtie v nemocnici, v sociálnom zariadení, v zahraničí, doma alebo inde.
5. Teplota chladenia v chladiacom boxe: 0 až + 5°C.

Článok 16

Druh poskytovaných pohrebných služieb obcou Bžany, ktoré súvisia s pohrebom

1. Prevzatie ľudských pozostatkov uložených v konečnej rakve a upravených na vykonanie pohrebu od príbuzných, alebo od poskytovateľov pohrebných služieb zabezpečujúcich prepravu v zmysle zákona o pohrebníctve do chladiaceho boxu.
2. Obliekanie, ukladanie do rakvy, ani iná úprava a manipulácia s ľudskými pozostatkami sa nevykonáva.
3. Prípravu obradnej siene pred pohrebom.
4. Vystavenie ľudských pozostatkov pred pohrebom, pri modlení večer, deň pred dňom pohrebu v obradnej sieni. V prípade úmrtia na infekčné ochorenie sa truhla s ľudskými pozostatkami neotvára.
5. Zabezpečenie ozvučenia pri smútočnom obraze.
6. Vedenie evidencie o ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkoch, ktoré zahŕňa:
 - a) meno a priezvisko, dátum narodenia, dátum úmrtia, rodné číslo,
 - b) dátum a hodinu prevzatia ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov,
 - c) dátum a hodinu odovzdania ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov na pohrebisko alebo do krematória,
 - d) doklady o mŕtvom – list o prehliadke mŕtveho a štatistické hlásenie o úmrtí.
7. Vyvesenie na obvyklom mieste meno zomrelého, deň a hodinu rozlúčky.
8. Zabezpečenie údržby, čistoty a dezinfekcie obradnej siene a príslušných zariadení, vrátane úpravy okolia Domu nádeje. V Dome nádeje sa môžu usporiadať akékoľvek druhy pohrebných obradov t. j. občianske a cirkevné. Dom nádeje je jediným miestom určeným pre dôstojné rozlúčenie sa so zomrelými.

Za zabezpečenie uvedených činností zodpovedá správca, ktorého zriaďuje prevádzkovateľ. Správca zabezpečuje prevzatie ľudských pozostatkov a dohliada na uloženie do chladiaceho boxu. Správca zabezpečuje údržbu, čistotu, starostlivosť o kvety a dezinfekciu. Pri výkone prác je kladený dôraz na dodržiavanie hygienických, zdravotných a bezpečnostných zásad a použitie bežných osobných ochranných prostriedkov.

Článok 17

Vstup a správanie sa v Dome nádeje

1. Doba posedenia pri zosnulom v Dome nádeje pre verejnosť je v letnom období v čase od 19.00 hod. do 22.00 hod. a v zimnom období v čase od 18.00 hod. do 21.00 hod. V deň rozlúčkového obradu 2 hodiny pred obradom.
2. Vstup do obradnej siene je povolený len v dňoch, v ktorých sú rozlúčky. Deťom do 12 rokov je povolený vstup len v sprievode dospelej osoby.
3. Návštěvníci sú povinní dodržiavať pietu miesta, nesmú robiť hluk, fajčiť, odhadzovať odpadky, vodiť zvieratá a inak rušiť smútočný obrad.

Článok 18

Podmienky vstupu prevádzkovateľa pohrebnej služby na pohrebisko a do Domu nádeje

1. Prevádzkovateľ pohrebiska v súlade s § 17 ods. 6 zákona o pohrebníctve umožní vstup pohrebnej služby na pohrebisko a do Domu nádeje na vykonanie pohrebnej služby podľa

rozsahu dohodnutého s obstarávateľom pohrebu za účelom pohrebného obradu, prepravy ľudských pozostatkov a ľudských ostatkov, prenosu rakvy a pochovania ľudských pozostatkov a ľudských ostatkov do hrobu alebo hrobky, alebo uloženia urny s popolom do hrobu, hrobky alebo urnového miesta, za účelom vykonania exhumácie ľudských ostatkov a ich opäťovného pochovania.

2. Prevádzkovateľ pohrebnej služby vstupuje na pohrebisko z dôvodov uvedených v § 18 ods. 1) len so súhlasom prevádzkovateľa pohrebiska.
3. Prevádzkovateľ pohrebnej služby je povinný dodržať ustanovenia prevádzkového poriadku pohrebiska.
4. Pohrebná služba, ktorá bude zabezpečovať a organizovať pohrebný obrad v obradnej sieni sa môže pohybovať iba v obradnej sieni. Do ostatných priestorov nevstupuje. V obradnej sieni môže vykonávať – aranžovanie kvetinovej výzdoby na stojany, vyvesiť fotografiu, zapaliť sviečky. Žiadne iné úpravy obradnej siene nie sú povolené.
5. V prípade, že zomrelý neboli pred obradom umiestnený do chladiaceho zariadenia, zosnulého v konečnej rakve prinesie do obradnej siene pohrebná služba – max. 1 hodinu pred obradom.

Článok 19 Spôsob nakladania s odpadmi

Na pohrebisku je možné odpady ukladať len na miesta na to určené v súlade s platným Všeobecne záväzným nariadením obce Bžany o nakladaní s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom. Stavebný odpad, ktorý vznikne nájomcovi hrobového miesta z činnosti stavebnej úpravy hrobového miesta (budovania obruby, hrobky, atď.) je povinný odstrániť z pohrebiska na vlastné náklady.

Návštevníci pohrebiska sú oprávnení do odpadových nádob na odpad vyhadzovať:

- zvyšky kvetinovej výzdoby,
- nádoby od sviečok,
- poškodené ozdobné predmety.

Zber a likvidáciu odpadu zabezpečuje oprávnená organizácia na základe zmluvy uzavretej s obcou. Oprávnená organizácia realizuje nakladanie s komunálnym odpadom v súlade zo zákonom o odpadoch. Náklady za zber a likvidáciu odpadov znáša prevádzkovateľ pohrebiska.

Článok 20 Cenník služieb

1. Prenájom obradnej siene a ostatných priestorov Domu nádeje vrátane chladiaceho zariadenia po celú dobu uloženia pre občanov s trvalým pobytom v obci v čase úmrtia je **bezplatný**.
2. Nájomné za prenájom hrobového miesta nie je **stanovené**.

Článok 21 Zrušenie pohrebiska

1. Pohrebisko môže obec zrušiť až po uplynutí tlecej doby všetkých ľudských ostatkov uložených na pohrebisku.
2. Pohrebisko môže obec zrušiť pred uplynutím tlecej doby len:
 - a) na základe zákazu príslušného orgánu štátnej správy, ak by ďalším pochovávaním na pohrebisku mohlo dôjsť k ohrozeniu zdravia ľudí alebo kvality podzemnej vody,
 - b) z dôvodov verejného záujmu na základe podnetu príslušného orgánu štátnej správy; verejný záujem musí byť riadne odôvodnený.
3. Ten, v koho záujme sa pohrebisko zruší, je povinný zabezpečiť a uhradiť exhumácie a preloženie ľudských ostatkov, hrobov s príslušenstvom a hrobiek na nové hrobové miesto na inom pohrebisku.
4. Nezotleté ľudské ostatky po uplynutí tlecej doby je povinný ten, v koho záujme sa pohrebisko zrušilo, zhromaždiť a pochovať na inom pohrebisku.
5. Zrušenie vojnových hrobov upravuje osobitný zákon.

Článok 22

Režim údržby čistoty a dezinfekcie prevádzkových priestorov a zariadenia

Prevádzkové priestory, ostatné pomocné priestory a zariadenia na osobnú hygienu, technická vybavenosť , zriaďovacie predmety sa udržiavajú v dôkladnom poriadku a čistote.

Za týmto účelom sa vykonáva dekontaminácia hore uvedených priestorov a zariadení (dekontaminácia - súbor opatrení zahrňujúci mechanickú očistu a dezinfekciu a ktorý je v tomto prípade zameraný na ničenia a odstraňovania mikroorganizmov).

Pri dekontaminácii povrchov sa zachováva:

- dvojfázový postup čistenia – najskôr mechanická očista za použitia syntetických čistiacich prípravkov v odporúčaných koncentráciách, ktoré sa pripravujú v teplej vode a potom vlastná dezinfekcia s prípravkami s dezinfekčným účinkom (používa sa pri plochách veľmi znečistených) alebo
- jednofázový postup čistenia za použitia syntetických prípravkov s čistiacim a dezinfekčným účinkom používa sa pri plochách , ktoré nie sú veľmi znečistené, doporučuje sa však vopred odstrániť hrubé nečistoty).

Pri dekontaminácii sa dodržiavajú postupy pre prácu s prípravkami podľa doporučení výrobcu a používajú sa osobné ochranné pracovné pomôcky.

Hlavné zásady správne uskutočnenej dekontaminácie:

Prípravky používané:

- na mechanickú očistu: napr. detergenty – Jar, Pur, tekuté prášky - Cif, Ata, čistiace prípravky - Fixinela, Domestos, ...
- dezinfekciu: napr. SAVO (5%, 30 min.), Chloramín B (2%, 30 min.), Jodonál B (2,5%, 30 min), Forten (0,5%, 1 hod.)
- prípravky vhodné na použitie pri jednofázovom postupe čistenia – SAVO prim (3%, 30 min.), 5P (2,5%, 2 hod.), 5P plus (1,5%, 45 min.)

Pomôcky na upratovanie sú označené a vyčlenené podľa spôsobu použitia, udržiavajú sa v čistote a po skončení práce sa vyčistia, vydezinfikujú a vysušia

Frekvencia režimu údržby čistoty a dezinfekcie:

- prevádzkové priestory, zariadenia pre osobnú hygienu: po použití, a podľa potreby
- chladiaceho zariadenia: v prípade kontaminácie, po vyskladnení a podľa potreby

Zamestnanci dodržiavajú zásady osobnej hygieny :

- pravidelné umývanie rúk (tečúcou teplou vodou a mydlom s dezinfekčným účinkom – FRAGO ANTIBAKTERIAL, CHIRODERM)
- pri kontaminácii rúk biologickým materiálom sa ruky umyjú a dezinfikujú prípravkom s baktericídny a virucídny účinkom (Spitaderm konc., Septoderm – conc.

Článok 23 Kontrola VZN a sankcie

- 1. Kontrolu ustanovení tohto prevádzkového poriadku pohrebiska vykonávajú:**
 - a) poverení pracovníci Obecného úradu v Bžanoch,
 - b) komisia pre verejný poriadok,
 - c) hlavný kontrolór obce,
 - d) regionálny úrad verejného zdravotníctva Svidník.
- 2. Priestupku podľa §32 zákona o pohrebníctve č.131/2010 Z.z. sa dopustí ten, kto:**
 - a) nedodržiava ustanovenia prevádzkového poriadku pohrebiska, ktoré sa týkajú povinností nájomcu hrobového miesta podľa §24 písm. a) zákona o pohrebníctve,
 - b) neužíva hrobové miesto podľa nájomnej zmluvy podľa §24 písm. b) zákona o pohrebníctve,
 - c) neudržiava prenajaté hrobové miesto v poriadku na vlastné náklady podľa §24 písm. c) zákona o pohrebníctve,
 - d) písomne neoznámi prevádzkovateľovi pohrebiska všetky zmeny údajov, ktoré sú potrebné na vedenie evidencie podľa §24 písm. d) zákona o pohrebníctve,
 - e) neudržiava poriadok na pohrebisku podľa §24 písm. e) zákona o pohrebníctve,
 - f) nedodržiava ustanovenia prevádzkového poriadku pohrebiska, ktoré sa týkajú povinností návštěvníkov podľa §25 písm. a) zákona o pohrebníctve,
 - g) nezachováva dôstojnosť pohrebiska podľa §25 písm. b). zákona o pohrebníctve.
3. Za priestupky podľa bodu 2 **možno uložiť pokutu do 663 €**. Pri ukladaní pokuty sa prihliada na závažnosť, spôsob, čas trvania a následky protiprávneho konania.
4. Na priestupky a ich prejednávanie sa vzťahuje všeobecný predpis o priestupkoch.
5. Priestupky podľa bodu 2 prejednáva a sankcie za ne ukladá obec. Výnos je príjomom rozpočtu obce.

Článok 24 Osobitné ustanovenia

1. Za dodržiavanie poriadku na pohrebisku zodpovedá prevádzkovateľ pohrebiska, ktorý je zodpovedný za umiestnenie tohto prevádzkového poriadku na verejne prístupnom a vhodnom mieste.
2. Ďalšie podrobnosti o prevádzkovaní pohrebiska, ktoré neupravuje tento Prevádzkový poriadok, upravuje zákon č. 131/2010 Z.z. o pohrebníctve, zákon č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti, službách s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a § 663 až 684 Občianskeho zákonníka v platnom znení.

Článok 25

Záverečné ustanovenia

1. Návrh tohto VZN bol vyvesený na verejné pripomienkovanie dňa 22.07. 2016 a zvesený z úradnej tabule a internetovej stránky obce 02. 08. 2016
2. Lehota na pripomienkovanie skončila dňa 02. 08. 2016
3. Na tomto VZN sa uzneslo a schválilo Obecné zastupiteľstvo v Bžanoch dňa 02. 08. 2016.
4. Toto VZN nadobúda účinnosť dňa 17. 08. 2016 .

V Bžanoch dňa 02. 08. 2016

JUDr. Mária Kasičová
starostka obce